Debreczen 1895. XXII. évfolyam 47. sz. Hétfő, február 25.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Fő-piacz, Simonffy-ház a városházával szemben

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámitás mellett vétetnek fel.

Szinházi képtelenség.

Debreczen, február 25.

(K.) Az országgyülési függetlenségi és 48-as pártban addig hangoztatták a szervezkedést, mig végre csakugyan szétszervezkedtek. Az a jóakaratu törekvés, mely a már hosszabb idő óta bomladozó párt összevonására irányult: teljesen meghiusult. *H.-Szabolcs* város és kerülete öblös hangu képviselőjének, a többi klerikálisoknak és strébereknek cselszövései annyira fejlődtek, hogy sikerült végre kettészakitani ezt a pártot. A liberális és klerikális elemek közt addig tartott a forrongás, mig végre a szi házi képtelenségre rácsöngettek a halálraváltót és a pártpolitikai vegybomlás beállott.

Két párt keletkezett tehát, mely most már nyiltan vallhatja a fennálló közjogi alap megtagadása mellett sarkalatos elveit; lesz ezután két közjogi ellenzékünk, — mindkettő töredék: a *liberális* és a klerikal-szocziál-feudal-reakczionárius-párt.

Azzal a lovagias érzülettel, melylyel a parlamenti tisztességes eszközökkel harczoló ellenséget és ellenzéket fogadni kell, fogadjuk mi is azt a tényt, hogy a pártban, mely a szabadelvüség lobogó czégére alatt bizony-bizony gyakran hódolt a reakcziónak, — tovább nem maradhatnak.

Az a rút játék, melyet *Polónyi* és *Ugron* és a néppárttal kaczérkodó reverendás párttagok üztek eddig, ha nem lenne annyira szomoru, más czégért nem érdemelne, mint azt, hogy az nem más, mint szinházi képtelenség, a maga otromba, rossz tréfáival.

A függetlenségi- és 48-as párt *vezéreivei* sem voltak képesek egy zászló alatt megtartani a tábort, noha minden igyekezettel azon volt az anyapárt, — hogy az egyházpolitikai ügyek nyitott kérdésként szerepeljenek; a politikai az delgés, a felekezeti gyülölség és személyes ellentétek azonban lehetetlenné tették a békés egyetértést s az egyesült erövel való pártküzdelmet. Sok vajudasba került, de legalább most már tisztán láthatja a nemzet, hogy miféle alkatrészekből állt az a függetlenségi- és 48-as párt, amely a „testvériség, egyenlőség és szabadság“ fönnen lobogtatott zászlajával sokoit kivonulni a politikai élet harczterére.

Az igazi liberálizmus hivei kisebbségben maradtak s a reakczió emberei, a klerikálisok jutottak a pártban túlsulyra.

Nagyon hevesen van ez igy. A hatalmas vezéreleek és hangzatos frázisok hirdetésével tovább már nem ámithatják a nemzetet. A nemzeti közvélemény tisztában van a párttal. Tudja, ismeri, hogy ki köztük a szabadelvü, ki a klerikális? Az anyapárt megmaradt függetlenségnek; az elégedetlenek csekély tulsulyra emelkedett többsége pedig a nemzeti trikólort elhagyva s a kereszt alá állva Vajay Istvánnal a klerikálizmus táborába szegődött s nem a nemzeti és állami érdekekért, nem az ország függetlenségeért, hanem a fekete sereg mellett s ennek önző érdekeiért harczol. Ebből lesz a néppárt. Az álarcz lehullott; most már jöhetnek. A józan közvéleményt aligha fogják tévedésbe ejteni. Hiába hangsulyozzák, hogy az uj egyházpolitikai törvények végrehajtását követelik.

Ekként állván a dolog, biztosra vehető, hogy az összes parlamenti pártok rövid idő alatt teljesen át fognak alakulni. Két tábor áll majd egymással szemben: *a liberális és a klerikális tábor.*

A hajdumegyei képviselők közül a liberálisokkal kiváltak: *Thaly* Kálmán és *Papp* Elek. Nagyon természetesnek találjuk, hogy *Polónyi*, a nagy intrikus: Ugronékkal tart; de már azt nem tartjuk természetesnek, hogy a szabadelvü nánási és böszörményi kerületek képviselői, megbizatásuk, eddig való müködésük ellenére, egyszerre egy gyékényen akarnak árulni a néppárttal kaczérkodókkal.

A kormány aggodalom nélkül nézhet a jövő felé. A nagy kulturharczban, melyben a szabadelvüséggel a klerikalizmus, a reakczió áll szemben: a volt ellenzéki csapatok jelentékeny része átcsap a kormány támogatására, a szabadelvüség győzelmének biztositására.

— **Belföldi hirek.** (Miniszteri értekezlet az alföldi szocializista mozgalom tárgyában.) Bánffy Dezső miniszterelnök szombaton szélesebb körü értekezletet tartott az Alföldön mindinkáabb jelentkező mozgalmak elensulyozásra kinálkozó eszközök s intézkedések megállapitása végett. Az értekezleten jelen voltak a miniszterelnökön kivül: Perczel Dezső, Dániel Ernő, Festetits Andor gróf, miniszterek, Pósz Sándor, Reiszig Ede, Graenzenstein Béla államtitkárok, Kozma Sándor kir. főügyész, Jekkelfalussy Lajos miniszteri tanácsos, Békés, Csanád, Csongrád, Hajdu, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Torontál megyék és Szeged, Hódmező-Vásárhely városok főispánjai, Sélley Sándor fökapitány, Jeszenszky Sándor min. tanácsos mint előadó. — (A képviselőház munkarendje) Az appropriaczionális vitta befejeztével az állampénztári készletek hovafordításáról és ezzel kapcsolatban a vaskapu-szabályozás költségeinek fedezésére tervbe vett kölcsönről szóló törvényjavaslatot tárgyalja majd a képvi-előház. Ezt a kölcsönt csak az esztendő második felében fogják kibocsátani. — (Dinamit-merényletet.) A hontmegyei Berencs falu evangélikus lelkészellen, e hónap 20 án, dynami -merényletet követtek el ismeretlen gonosztevők. A bomba, a melyet a pap ebédlőjébe dobtak, felrobbant s nagy pusztitást okozott. Szerencsére a pap és családja közvetlenül a robbanás előtt az udvarra ment s igy nem történt bajuk. — (A Margitsziget megvásárlása.) A Margitsziget megvásárlásának vajudó kérdését, mely egyaránt kellemetlen lehetett ugy a főherczegre, mint a fővárosra, a főherczeg maga oldotta meg azzal, hogy jószágigazgatója, Libits Antal ujan levelet intézet Ráth Károly főpolgármesterhez, melyben a fővárosnak tett ajánlatát visszavonja.

— **Külföldi hirek.** (A japán-kinai háboru.) Pétervárról sürgönyzik, hogy diplomácziai forrásokból eredő hirek szerint, bár a japánok még 175000 nem mozgósitott, kiképzett katonával, valamint a háboru folytatására szükséges pénzzel rendelkeznek, a japán kormány mégis annál inkább el van határozva, ogy komolyan tárgyaljon Li-Hung-Csunggal, minthogy jól tudja, minő kedvezőtlen benyomást tenne Oroszországra, Angliára és Francziaországra, ha alaki kifogások mellett most kivonná magát a tárgyalások alul. — (Az olasz trónörökös eljegyzése.) A Vaticánban azt beszélik, hogy a nápolyi herczeg jegyet fog váltani a párnai herczeg leányával, a bolgár fejedelemné hugával. Más hir szerint a casertai gróf leányát szemelték ki az olasz trónörökös menyasszonyául.

Pénzintézetek közgyülése.

I.

Az ipar- és kereskedelmi bank.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank tegnap tartotta évi r. közgyülését, saját helyiségében. Összesen 31 részvényes volt jelen, 463 részvénynyel, 444 szavazatra jogositva. A közgyülés más pénzintézetek részéről is követést érdemlő határozatokat hozott, midőn nyugdijalapját illetőleg, mely az intézeti tisztviselők nyugdijazására csak évtizedek mulva lenne kielégitő, akként intézkedett, hogy annak kamatjai részben a magántisztviselők országos nyugdijszövetségébe lépett tisztviselők járulékai fedezésére fordittassanak. A banknak ez a humánus intézkedése még csak ideiglenes, de gondoskodva van már most arról, hogy jövő évben állandó szabálylyá váljék.

A gyülésen Sesztina Lajos elnökölt, a jegyzői tollat dr. Kola János jogtanácsos vezette, ki a közgyülés határozatképességének megállapitása után felolvasta jelentését az igazgatóságnak.

E jelentésből közöljük a következőket:

„Az elmult évben intézetünknél is mint talán általában a rossz gazdasági viszonyok folytán, érezhetők voltak a nyomasztó pénzviszonyok, e miatt a könyvbetétek állománya némi csökkenést tüntet fel az előző évhez képest.

Több váltó adósainknál az elmult évben is jelentékeny veszteséget szenvedtünk, különösen pedig csak a legközelebbi napok eseményei folytán a Feischl czégnél fenálló követelésünkből még további leirásoktól kell tartanunk és e miatt kényszeritve érezzük magunkat ez évi haszoneredményből veszteség tartalékunkat a legnagyobb előrelátással a megfelelő mérvben gyarapitani.

Ily körülmények között zárszámadásunkban csak szerény haszoneredménynyel számolhatunk be.“

Az 1894-ki üzleti eredmény a szabályszerü leirások után teszen	14 479 frt.	46 kr.
levonva az 1894 évi előrehozatalt	1,054 „	49 „
ez évi tiszta nyeremény:	13,424 frt	97 kr.
Javaslatba hozzuk: Az alaptőke 5%-os kamatozásért	7,500 „	— „
marad	5,924 frt	97 kr

ebből 10% az igatóság és felügyelő bizott ág járulékául . . .	592 frt	50	kr.
5% a tartalékalap gyarapitására	296 „	25	„
összes-n	888 frt	75	kr.
marad	5,536 „	22	„
mult évi előrehozat . . .	1054 „	49	„
marad	6,090 frt	71	kr.
Ebből ingatlan törl. tart gyarap.	1,500 frt	—	kr.
„ tartalék tőke „	503 „	75	„
„ veszteség tartalék „	3500 „	—	„
„ kerekedelmi akadémiának	100 „	—	„
összesen	5,603 frt.	75	kr.
uj számlára előre vitessék	4 6 frt.	96	kr.

Az 1889. évről 2 drb 4-es számu szelvény ez ideig be nem váltatván, ezek alapszabályaink 57. pontja értelmében elévültek és a 18 frtnyi értéköknek a nyugdijalaphoz csatolását elrendelni méltóztassék.

Azon esetben, ha javaslatunk elfogadtatik a 9-ik számu szelvények 5 frtjával leendő beváltásait folyó év márczius hó 1-től kezdve kérjük elrendelni.

Jelentésünk folytán és a felügyelő bizottság jelentése alapján kérjük ugy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság részére a mult évi számadások terhe alóli felmentvény megadását.

A jelentéssel kapcsolatban tárgyaltatott az igazgatóság ideiglenes intézkedése a 6862 frt. 10 krt tévő nyugdij alap kamatainak felhasználá a iránt A bank könyvelői és pénztárnoka ugyanis beléptek a magán tisztviselők orsz, nyugdij egyesületébe s kérték az igazgatóságtól, hogy a nyugdijalap kamatai az ő hozzájárulások fedezésére fordittasanak. Az igazgatóság a kérvénynek ily módon való teljesitését sérelmesnek találta az ügyvezető igazgatóra nézve, ki tul van az 50 éves életkoron s nem léph-t be az országos nyugdij egyesületbe. Tehát ugy intézkedett, hogy a belépett hivatalnokok évi hozájárulásaikat részben fizetéseik 3%-val fedezzék, a fennmaradó hiány pedig a nyugdij alap kamataiból pótoltassék fizetésük és szolgálati éveik arányában.

Ily módon 155 frt 77 kr fordittatik a a tisztviselők nyugdij járulékára: a fennmaradó 187 frt. 33 krral valamint az esetleges dotatiokkal a tőke gyarapittatik, tekintettel az ügyvezető igazgató hasonló igényeire.

Midőn az igazgatóság ezen intézkedését a közgyülés jóváhagyása elé terjeszti, — megállapittatni kéri azt is, hogy ha valamelyik hivatalnok visszalép, segély iránt igényt nem tarthat, halála esetén a segélyezés megszünik; az ujonnan belépő tisztviselők pedig 3 évi szolgálat után részesülnek segélyben fizetésük arányában.

Élénk vita támadt e jelentésben foglalt intézkedés felett A vitaban részt vettek: Berger Henrik, Rochlitz Arthur dr. Kola János, Sesztina Lajos, Laber Mihály, Bidermann József, Mayer Emil. A gyülés azon inditványt fogadta el, melynek értelmében az igazgatóság intézkedését erre az évre jóváhagyja, a jövő rendes közgyülésre pedig az igazgatóság állandó szabályjavaslatot terjeszt az igazgatóság közgyüléselő,esetleg az alapszabályok revisióját is munkába veszi.

A közgyülés az igazgatóság évi jelentését is tudomásul vette s az abban foglalt javaslatokat változatlanul elfogadta, egyszersmind a felmentvényt megadta.

Utolsó tárgy három igazgatósági tag és a felügyelő bizottság tagjainak választása volt. Minden vita nélkül megválasztottak az igazgatóságba három évre ifju Csanak József és Varga Ferencz, kik már a lefolyt évben is az igazgatóságban foglaltak helyet. Weinberger Lajos lemondása folytán üresedésbe jött egy hely Tóth István épitészszel töltetett be.

A felügyelő bizottság tagjaiul megválasztattak: Schmid Ágoston, Mayer Emil és Fürst Ödön (uj tag).

II.

A takarék és hitelintézet közgyülése.

A Csapó-utczai takarék és hitelintézet részvénytársaság közgyülése tegnap d. e. 10 órakor volt a bank helyiségében. A gyülést melyen a részvényesek nagy számmal voltak jelen, Lengyel Imre igazgatósági elnök nyitotta meg. Első tárgy az igazgatóság évi jelentése volt, — melyet tudomásul vettek. Kimondta a közgyülés, hogy a Stenczinger ház lebontásának s a vele kapcsolatos utczaszabályozási munkálatoknak költségeihez a hitelintézet 10.000 frttal járulni fog, de csak azon esetben, ha a város e szabályozást 1896. junius 1-ig eszközlőbe veszi. Azután az 1894. évi üzleti eredményt feltüntető évi jelentés került tárgyalás alá. Az intézet évi nyeresége 10.957 frt 31 krt tesz ki, mely összeg a következőleg osztatott fel: A

100,000 frt alaptőke alapszabályilag (56. §) megállapitott 5% kamata	5,000 —
A tartaléktőke javára 10% . .	590 84
A tisztviselők segélyalapjára 1% .	59 08
Az igazgatóság jutalékára 10% .	590 84
A vezérigazgató „ 3% .	157 24
A felügyelő bizottság illetménye .	375 —
Továbbá:	
Felülosztalékra 1%	1,000 —
A tartalékalap javára	600 —
A kártartalék javára	800 —
Az ingatlanok tartalékára . . .	500 —
A zálogüzlet tartalékára . . .	300 —
A kereskedelmi akadémiának 5. részl.	1'0 —
A debreczeni egyetemre 2-ik részlet	100 —
Jótékeny czélokra	100 —
A tisztviselők jutalmazására . .	521 60
Előrevitel az 1895. év nyereség rovására	162 71
	10,957 31

Az *igazgatóságból* kilépő *Lengyel* Imre és *Serli* Ede ujból megválasztottak. A *felügyelő-bizottságba* a kilépett *Szentkirályi* Tivadar helyére rendes tagul *Kovács* Lajos, a most életbe lépő uj alapszabályok értelmében kiküldendő két póttagul pedig *Mihálovits* Jenő és *Varga* Károly választattak meg.

Lámpagyujtás előtti gondolatok egy hintaszékből.

A nőkről nem igen mondják: nemes ércz; pedig akad ilyen is közöttük.

—

Ha vanuak rokonlelkek, ugy senki sem tarthatja magát teljesen egyéninek, eredetinek.

—

Nehány forró könycsepp nyitja meg az utját mindenkinek, fel a magasba, vagy a végtelen sötét mélységbe.

—

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A más becsülete.

— Irta: **Szőllősi Zsigmond.** —

A gyöngyöző, édes Ambertine, hamarosan a fejébe szállt az asszonynak Különben ugy volt, mintha csak szándékosan be akarna csipni. Fehér arcza kipirult, rizsporos, szőke fejét rithmikusan ringatta a zene ütemei szerint s még piros, duzzadt ajkai kéjesen fürödtek a gyöngyöző édességben, félig lehunyt szemeinek tekintete mámoros dévajsággal tapadt a szomszédja arczába.

Egyszerre azután lecsapta a poharat.

— Na!

Széky Dezső fagyos borzarczán egy pillanatra átvillant egy elkényszeredett mosoly.

— Jó kedve van ma, Lenke.

Az asszony felbigyesztette az ajkait.

— Nekem lehet; — de magának — ugy látszik megtiltotta a menyasszonya.

— Legyen nyugodt; — szólt halk, de kemény hangon — az én menyasszonyom ismeri a jogait és én mindig tudom a kötelességeimet.

— Ugy?! Ez szépen volt mondva, barátom. És ismeri maga ezt a bölcsességét mindenkivel szemben?

— Mindenkivel szemben, a ki iránt kötelességem vannak.

— De komoly ur lett magából Dezső, hol szedte ezt a rengeteg bölcsességet?

A többek között magától is tanultam egy csomót, Lenke.

Az asszony gunyos mosolylyal rázta meg a fejét, dévajságából azonban kisugárzott az izzó szenvedély forrósága és a mint Széky Dezső a husos, piros ajkak közül kivillogó hótehér fogacskákat nézte, tudja isten hogyan, egyszerre megborzadt belé.

— Lám, lám — kaczagott a szép asszony hát mégis csak emlékezteti valami én rám is? Ha egyébb nem, egy csomó bölcsesség; — a bolondságokat ugyis jobb elfelejteni, — nem igaz? Éjen az én tanitványom; no igyon hát, most nem látja a mennyasszonya.

A fiatal ember azonban nem ivott. Kedvetlenül, sőt haragosan tolta el a pezsgőspoharat maga elől.

Szél Sándorné kissé elkomolyodott.

— Széky, maga udvariatlan. Vagy haragszik mert elhurczoltam a menyasszonyától? Igaz a, lássa! Szegény kicsike, nézze, csak hogy les bennünket, de ne bát nem is csodálom. A kis ártatlan bizonyosan csak azért jött a vacsorára, mert féltette magát tőlem, — én meg — én már ilyen vagyok — szinte erőszakkal idekényszeritem a jegyesét mellém Ez egy kicsit illetlen is, de hát tudja, én nem sokat törődöm az ilyesmivel. Maga holnap majd kibékiti szépen. Az ilyen csendes kis vihar, csak jót tesz ám — higyje meg.

Széky Dezső arczát elboritotta a vér. Egyszerre egészen az asszony felé fordult, összeszoritott fogai közül sisteregve csapott ki a szó.

— Elég volt a komédiából, Lenke. Mit akar ezzel az örökös csipkedéssel? Miért keres lépten-nyomon alkalmat arra, hogy belém köthessen? Botrányt akar? Szüksége van talán rá? Nekem nincs. Nagy a világ, mért nem keres magának más médiumot. Nem akarom tovább türni, hogy az ura féltékenységgel lesse minden mozdulatomat a barátaim pedig szemtelen mosolylyal gratuláljanak lépten-nyomon. Nagyon lekötelezne, ha kevesebbet foglalkoznék velem.

Az asszony idegesen harapta az ajkait.

— Milyen szende, — talán tél, hogy kompromittálni fogom. Valamikor, ha jól emlékszem, masformán godolkodott Vagy a bölcsesség meggyengiti az emlékező tehetséget? — Nem emlékszik, barátom, hogy mintha egykoron régen megforditva lett volna közöttünk a dolog?

— Emlékszem, jól emlékszem. Én nagyon fiatal voltam és maga nagyon szép. A mellett asszony volt és körülbelül minden fiatal ember első nagyobb szerelme egy férjes asszonynak szól. Én elkövettem azt az örültséget, hogy beléboloudultam és a lábai elé vetettem magamat, maga megcselekedte azt az okos dolgot, hogy elkergetett és kinevetett. Hálás vagyok, ezért a leczkéért. Használt. Elmentem innen jó messzire és kigyógyultan jöttem vissza.

— Annyira kigyógyultam, hogy hamarosan vőlegény is lett?

— Ugy van. Megszerettem egy lányt, a kit a feleségemmé fogok tenni. Maga pedig, a helyett, hogy örvendene a dolog ilyen fordulatának, valósággal üldöz, hogy szinte botránynyszámba megy. A férje ugy jön utánam, mint egy kém . . .

Az asszony közbevágott.

— Ejh, mit bajlódik maga az én urammal, mikor igazában a menyasszonyától fél. Tart tőle, hogy tulad rajta a kis aranyos, a naiv, az ártatlan csöppség.

A férfi nem tudta tovább türtőztetni magát.

— Megtiltom magának, hogy a menyasszonyom nevét az ajkára vegye. Az a leány semmit se vétett önnek. Hogy félt-e engem ma-

Egy sugár — néha — több nekünk, mint egy végtelen nagy, de távoli napfény.

—

Mondják, nem is szerelem az, melyik nem féltékeny. Ha igaz, így kellene imádkoznunk: Uram Isten őrizzé, valakinek vonza mát meg ne nyerjem!

—

Az első sárga falevél megpillantása pillanatnyi fájdalmat okoz.

Miért?... Mulandóságra gondolni fáj, ha még élvet nyujt az élet!

—

Gyakran tömjénezünk olyan tulajdonságoknak, melyek a véletlennek köszönhetők; a fáradsággal szerzett érdem a legtöbbször észrevétlen marad.

—

Egy rövidke kis dal sokszor minden a multból

Ha még ezzel sem vigasztalhatnók magunkat!

—

Szeretni magáért a szerelemért, szenvedni attól, kit szeretünk, mily édes-kinos gyötrelem lehet.

—

Inkább szeretni tul az ész korlátain, inkább gyötretni viszonzatlan szerelem által, minthogy képtelen legyen szivünk e szent érzelemre.

Milyen sivár a szeretni képtelen élete, mekkora gyönyör, ha egy érzésből egy alak képéből táplálkozik a lélek az élet mindennapisága közben!

—

Melyik iskola az, mely megtanit gyülölni?

A gyülölet néha enyhületet nyujthat. A szerelem? Kinoz, gyötör, emészt, öl.

Sz. M.

A zenede matinéje.

Február 25.

Debreczen társas életének egyik legvonzóbb találkozójává fejlődik a zenedei matiné. Vasárnap már nemcsak az előadó terem, de a mellékhelyiségek is megteltek hallgatókkal, sőt a folyosón is állitak sokan, kik a zsufolt terembe nem hatolhattak. *Simonffy* Emil igazgatónak szerencsés vállalkozása volt a „kimüvelő osztály“ felállitása és azzal hangversenyek rendezése: Hitesi Lajos tanitványai a zenének nemcsak hódolnak, de hóditnak is: már a legközelebbi matinét kénytelen lesz nagy hangverseny termében rendezni az intézet, oly nagy és előkelő közönség keresi a klasszikusok élvezetét.

Schuman „Genovéva“ nyitánya volt a hangverseny első száma; két zongorán adták elő ritka szabatossággal és erővel Berger Margit, Eötvös Flóra, Rotschnek Róza, Steinacker Viola kisasszonyok. *Chopin* hatodik Polonaise, Gödény Ida k. a.-nak adott alkalmat szép technikája bemutatására. *Spahl* „Szivem bálványa“ cz dalát Zivuskáné urnő zongorakiséretével énekelte, jól iskolázott szép hangjával feltünést aratva. *Weber* C. M. Rand duo concertant-ját a müsorozat hosszu voltára tekintettel csak összevontan, mégis minden jellemző szépségének érvényesitésével adták két zongorán elő Ábrahám Irma és Eötvös Flóra ki asszonyok. *Székely* J „Te vagy, te vagy barna kislány“ magyar ábrándjával gyujtott Harsányi Emma k. a. *Császár F.* „Konok“ cz. operájából nagy kettőst énekelt Zivuskáné urnő zongorakiséretével Spitz Karolin és Kohn Ida k. a.; főleg előbbinek szopránja ébresztett méltó figyelmet. Végül az igazgatóság igen helyesen ugy gondolkodott más hangszerekkel is előadás élvezéséről, hogy *Medelsohn* D mol triójának Berger Margit k. a.-nya előadására megnyerte Márton Imre és dr. Forray András urakat, a trio méltó befejezője volt a sikerült matinének, mind a nehéz zongorarész mind a hegedü és gordonka játék megragadta az érdeklődő, szinte ahitatos figyelmet. Mondanunk sem kell, hogy a hallgatóság a müsor minden számát jól megérdemelt tapssal jutalmazta. A sikerült matiné $12\frac{1}{2}$ órakor ért véget.

Irodalom — Müvészet.

Az Atheneum Képes Irodalomtörténetéből melyet Beöthy Zsolt szerkeszt, megjelent a 30-ik füzet három ivnyi terjedelemben. Három magvas tanulmány van benne: Baráth Ferenczé Eötvösről, Gyulai Pálé Kemény Zsigmondról és Sebestyén Gyuláé (dr.) Népköltészetünkről. Ez utóbbi történeti fejlődésökben s egészen uj szempontok szerint tárgyalja a népköltészet termékeit, melynek — tudtunkra — most is szorgalmas és szerencsés gyüjtője. A szöveget ezuttal is nagyszámu kép illusztrálja: A Karthauzi-lak, Eötvös svábhegyi nyaralója arczképe és siremléke, Keménynek ifju s férfikori arczképe, névaláirása, sirja, s egy régi bájoló imádság 1578-ból. Külön melléklet: Vörösmarty „Hazaflak“ cz. költeményének első fogalmazása müveinek egykori illusztrációiból 4 kép van csatolva. A befejezéshez közeledő nagyfontosságu vállalat körülbelül 35 füzetben fog megjelenni, füzetenkint 40 krért kapható.

Szinház.

* **Delavigne Kázmér „XI. Lajos“** cz. drámája képezte a szombati előadás kétszeres érdekü reprizét, vonzerejét egyrészről a hatvanas évek szinmüvészeinek, köztük főleg *Tóth* Józsefnek emlékezetes alakitásuk óta letünt kitünő szinmü *Ujházy* Ede részére *Katona* Imre által lefordításában tehát kétszeresen is Debreczenből föltámasztásában, másrészt abban rejlett, hogy a nemzeti szinházat megelőzte szintársulatunk a jelesen forditott hires drámai előadásával. Köszönet érte Tiszainak és főleg a nehéz czimszerep megalkotására nagy ambicióval vállalkozó *Sándor* Emil müvészünknek.

Magát a szinmüvet legközelebb külön fogjuk ismertetni; most csak az előadásról adunk számot. Minél ritkábban nyilik alkalma társulatunknak történeti drámák bemutatására, annál nagyobb dicséretet érdemel az oly tiszta sikerü első előadás, minőben szombaton gyönyörködtünk.

Első helyen *Sándor* Emilt kell kiemelnünk ki igen jellemzőn alkotta meg és nagy hatással mutatta be XI. Lajos franczia király alakját. Játéka természetes, előadása legjobban mentve a vidékiességtől, alakitása a szenvedély bukásba sodró minden kitörését hiven tükröző, halála egy pár naturalisztikus árnyalatot leszámitva megdöbbentő és részvétgerjesztő. — Gyakorta tört tapsokban ki a közönség tetszése, sőt meglepetése; a IV felvonás végén pedig négyszer hivták a müvészt ki.

Mellette P e t h e s érdemel dicséretet nemes pathoszáért, szép előadásáért, Nemour vulkanikus jellemének teljes kidomboritásáért. C s e r n i Marie szerepében csinos és rokonszenves volt; ez mondható B a j n ó c z y Valériáról is, ki a trónörökös kis szerepét teljes sikerrel játszotta. *Rózsahegyi* és *Bogyó* Ilona egész kis kabinet-alakitással viditották fel a közönséget; nem rontották a hatást a többi mellékszereplők (Krémer, Bacs, Nádasi, Váradi) sem; ellenben megrovást érdemel a kar készületlensége, mely általános megütközést keltett a bucsujárók jelenetében. A rendezés ügyes, a diszletek szépek voltak. (— e.)

* **Farsangi bohóság.** A szinházi képtelenség, e különben üres, de mégis kaczagtató bohóság egészen megtöltötte tegnap este a szinházat és bőséges alkalmat adott a szinészeknek hogy a farsang alkalmából mókázhassanak. A szinészek ki is használták a kinálkozó alkalmat és kedvük szerint kaczagtattak és kaczagtak maguk is Különösen a szinésztrupp tagjai Nyilassy, Locsarekné, Pethesné, Krémer, Kozma és Vank tettek ki magukért, de különösebben Nyilassy vaskos humorával és leányosan ellejtett magán tánczaival. A közönség mint mondták, jól mulatott az előadáson.

Farsang.

Tájékoztató.

— **Farsang** tart j a n u á r 7-i k é t ő l, azaz vizkereszt napjától f e b r u á r 26-i k á i g, azaz hamvazó szerdáig.

Febr. 26. Czigánybál a Koronában.

Mároz 2. Az ev. filléregylet theaestélye az „Arany Bika“ szálloda disztermében.

Mározius 9. Az Emke bál a Bika disztermében.

* **Jelmezes mulatság a „Margit“-ban.** A „Margit“ turdó disztermében jövő hó 3-án vasárnap ismét kedélyes mulatságot rendez Sz. D á v i d István vendéglős. A disztermet ez alkalomra átalakittatja téli kertté. Nagy hering-

---

gától, vagy nem, az az ö dolga, arról azonban biztosithatom, hogy nincsen rá a legkevesebb oka sem!

Az asszonyt egyszerre elöntötte a láng. Szeretett volna rárohanni erre az emberre, hogy megfojtsa menten. Nem tudta többé, mit csinál, felkapta a telt pezsgős poharat és a férfi arczába locsolta annak egész tartalmát, hogy a habzó folyadék végigpatakzott a hófehér chemisetten.

A czigány éppen tust huzott, mindenki koczczintani sietett a főispánhoz, a ki a város szép asszonyait köszöntötte fel.

Nem vette észre az egész csunya jelenetet senki, csak a férj, a ki egy pillanat alatt ott termett a felesége mellett.

Halkan, de izgalomtól rekedten kérdezte az asszony:

— Mi történt itt? Tudni akarom! Akarom Feleij!

Az asszony eltakarta kezeivel az arczát.

— Feleij — toppantott a férj — tudni akarom! — Megsértett?!

Az asszony egész testében remegve, lihegve sziszegte:

— Meg...megsértett. — Halálosan.

*

Széky Dezső odaült az ablak mellé és a mint o vasta a levelet, elmosolyodott.

A jó Szél Sandor negy oldalon keresztül menteget ődzött az ő szé e-, erős betuivel, a melyet egy-egy téntafoin kötött egymásho.

„Roppantul sajnálom a mi történt es igazán szeretném, ha valami uton módon megbocszuihatnálak teged rajtam. A feleségem tele van szemrehányassal, nem csak velem, de ö magával szemben is. Az átkozott pezsgő az oka mindennek. Nagyon a fejébe ment az asszonyomnak — nem igen van szokva hozzá. Tudod, vannak idők, mikor az ember előtt felfordul a világ. Ha csak sejtettem volna is, — pedig sejthettem volna, — hogy egy közönséges apró kötekedés volt az egész, melyet a pezsgő e nál csak nagy dologgá, — igazán nem történik ez a kellemetlenség. Személyesen jártam nálad többször, de a doktor nem eresztett be hozzád. A feleségem nem hagy nyugton, hogy legalább ezuton kérjem bocsánatodat. Szegény asszony, egészen odaig van e miatt a bolond est miatt. Reménylem azonban, egy két hétre vége lesz szerencsésen a dolognak és örökre elfelejtjük ezt a fatális históriát.“

Széky Dezső csendesen dobolt az ablakon.

— Először léket üt a koponyámon, azután bocsánatot kér érte. Bolond dolog, de hat még megjárja. Mindenesetre kü ömbül cselekedett, mint az én szép kis menyasszonyom, a ki a puszta hirre egy szó, egy sor nélkül, meghallgatás és egy napnyi várakozás nélkül egyszerüen visszaküldötte a jegygyürümet.

Igy este fe é rendesen rosszabbul érezte magát a lábadozó sebesült. A feje zugni kezdett és tagjai elbágyadtak. A kötés is mintha erősebben szoritotta volna.

Felkelt az ablaktól, kissé támolyogva haladt a divan felé s fáradtan hevert végig rajta.

— Megmentettem egy embernek a becsületét és elveszitettem a magam boldogságát. Utoljára is egy ember — egy ember. Odafenn, ahol a halandók sorsát intézik, bizonyára egyik ember szerencséje épen annyit számit, mint a másiké. A magasabb egyensuly tehát nincs megzavarva. — Elvégre ez is csak valami.

lakomát rendez, a heringek egyikében egy 20 frankos arany lesz elrejtve. Az estélyen jelmezben is részt vehet a közönség. A közönség kényelmére a tasorok között páholyok és fenntartott helyek lesznek elkészitve. A legszebb jelmezes hölgy egy üveg pezsgőt kap. Ezeken kivül még igen sok érdekes látványosságnak lesz tanuja a közönség. A mulatság 8 órakor kezdődik. Belépti dijak hölgyek részére 1 korona, férfiak részére 2 korona. Jegyek előre válthatók a „Margit“ fürdő vendéglősénél.

* **A függetlenségi párt bálja.** A függetlenségi párt tegnap este a Koronában jól sikerült mulatságot rendezett. A mulatság kedélyesség, jókedv dolgában nem maradt mögötte a függetlenségi párt által ezelőtt rendezett mulatságoknak. Több mint háromszáz ember volt jelen a mulatságon s ős magyar szokásukhoz hiven fesztelenül mulattak a kora reggeli órákig. A mulatságon ott láttuk Szinay Gyula orsz. gyül. képviselőt, Kertész Jánost a függ és 48-as párt elnökét, Rigó Ferenczet, Nagy Zsigmond gymn. tanárt s még sokat a függ. párt tagjai közül. Az első négyest több mint 150 pár táncolta s a mulatságnak csak a késő reggeli órák vetettek véget.

* **Az iskola-bál** rendező bizottságának összes tagjai ez uton is felkéretnek, hogy f. hó 26-án este 9 órakor a Hungáriában zárértekezletre megjelenni sziveskedjenek.

NAPI HIREK.

— **A papladányiak és a miniszter.** Lapunk egyik mult heti számában jeleztük, hogy Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyminiszter, a püspök-ladányi nép egy részének nyomorúságos helyzetén akként akar segiteni, hogy 1000 hold szántóföldet parczellánként bérbe adat egyeseknek s erre nézve az ottani uradalmi jószágte ügyelőt: Wenczelly Mihályt utasitotta. A Debr. Regg. Ujs. szombati számában, magánkézből nyert értesités alapján azt irta hogy „az államnak, e területen, ez idő szerint egyetlenegy hold szántóföld sincs a birtokában, mindössze is nehány száz hold, e mi fölött rendelkezhetik; az pedig vagy viz alatt van, s akkor nádat terem, vagy kedvezőbb esetben vizmentes s akkor kaszálónak, legelőnek használható fel.“ — Erre vonatkozóla hiteles forrásból azt az értesitést kapjuk, hogy a jószágfelügyelő olyan földeket fog a jelentkezőknek kiosztani, melyek teljesen vizmentesek és mivel a bérlőktől nincsenek kihasználva, bizonyára nemcsak pillanatnyi szükségen fog segiteni azok termése. — Nem tudjuk tehát megmagyarázni, hogy a kormány nemes intencióját miért akarja a D. R U. tudósitása erőszakosan félremagyarázni és ez által az agrár-szocializmusnak kedveskedni.

— **Személyi hirek.** *Joó István* egyházkerületi középiskolai tanügyelő, több állami s más jellegü középiskola megtekintése végett, hogy a középiskolák viszonyairól közvetlen tapasztalatokat szerezhessen, Budapestre utazott, a honnan nehány tanintézet meglátogatása czéljából, a vidékre is ki fog rándulni. — *Géresi Kálmán* debreczeni főiskolai tanár közel két hónapra terjedő oroszországi tanulmányutjából a jövő hét folyamán fog Debreczenbe visszaérkezni. — *Kiss Albert* orszgy. képviselő, debrecseni lelkész nagy buzgalommal dolgozik a debreczeni ref. főiskolában létesitendő filozófiai fakultás javára rendezett gyüjtés eredményének összeállitásán hogy azt az egyházkerület által e czélból kiküldött bizottság az egyházkerület elébe a legközelebbi teendőkre nézve indokolt javaslatot terjeszthessen. — *Fiók Károly*, a budapesti főgimnázium jeles tanára, *debreczeni főiskolánk egykori kiváló növendéke*, a budapesti egyetemen a magyar nyelv és irodalomból „summa cum laude tudori oklevelet nyert.

— **Könyves Tóth Mihály utóda.** A nagy nevü Könyves Tóth Mihály halála által megüresedett parochiát, a kistemplom szomszédjában Dicsőfi József, a Kossuth-utczai uj templomlelkésze foglalja el, aki e beköltözéssel tulajdonképen csak lakást cserél. A megválasztandó lelkész az ujtemplom melletti lakásba fog költözni. A választtás iránt tegnap kellett volna további lépéseket tenni a presbiteriumnak, azonban olyan kevesen jelentek meg a presbiter urak, hogy a gyülést nem lehetett megtartani, miért is szerdára ismét összehivták a presbiteri gyülést.

— **A vérsavó országos használata.** Perczel Dezső belügyminiszter körrendeletet intézett az ország összes törvényhatóságaihoz, melyben jelenti, hogy a szerum, a vérsavó bevált a difteritisz gyógyitására. Egyuttal közli a miniszter azokat az intézkedéseket, melyeket arra nézve tett, hogy — az országos vérsavótermelő intézet felállitásáig is — mindenütt kellő mennyiségben álljon az orvosok rendelkezésére a difteritisz orvossága.

A diftéria elleni szérum gyógyitó értékének megitélésére nézve annyi pontos észlelet áll immár rendelkezésre — mondja leiratában a miniszter — hogy ezek alapján megállapitottnak vehető, hogy e szerben immár olyan anyag birtokába jutottunk, a mely nélkül többé nem lehetünk meg a difteria ellen való védekezésnél. Már Hieronymi belügyminiszter megtette az elökészitő lépéseket, hogy a szérum állami intézetben itthon legyen előállitható, de addig is, mig ez az intézet müködését megkezdheti, nagyobb mennyiségü szerumot rendelt meg a volt belügyminiszter a párisi Pasteur-intézetből, melynek első szállitmánya már a legközelebbi napokban fog megérkezni. A Párisból érkező szérumot első sorban ama törvényhatóságok között kivánja a belügyminiszter szétosztatni, a melyek területén a diftéria uralkodik. Ez utóbbi körülmény megállapitásánál a törvényhatóságok által kéthetenként beküldött járványkimutatások számadatait fogja a belügyminiszter mindenkor irányadónak venni. Fölhivja azonban a törvényhatóságokat, hogy azonnal tegyenek hozzá még külön jelentést is a járvány állásáról és területi kiterjedéséről, hogy arányosan tudja felosztani a rendelkezésére álló szérummennyiséget. A szérum szétküldése a miniszterium közegészségügyi osztályából fog történni, még pedig mindig csak a hatóság első tisztviselőjének czime alatt. Fizetésre képes betegek a megfelelő ár megtéritése mellett kaphatnak belőle, a vagyontalanoknak feltétlenül kell adni, még pedig ingyen. Mindig orvosi rendelet kell a szer kiadásához. A gyógyitás eredményéről jelentést kér a belügyminiszter.

— **Iparos segédek szakrajztanfolyama.** Az iparos segédek szakrajztanfolyamának felügyelő bizottsága első gyülését szombaton d. u. tartotta meg az áll. főreáliskola tanári termében, Röszler Richárd épitész elnöklete alatt. Az alakuló gyülés megnyitása után elnök a szervezeti szabályzat felolvasását kérte. Ennek megtörténte után a jegyző választást tüzte ki. — E tisztre egyhangulag Pálfy Gyula rajztanárt választották meg. Dóczy Gedeon köszönetet mond és kéri a két intézmény nevezetesen iparos tanoncz iskola és a szakrajztanfolyam közötti szoros összeköttetést. Röszler Richárd köszönetet mond Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelőnek az iparosok nevében azért, hogy a szakrajztanfolyamot létrehozni segitett. A szaktanfolyam ügyrendjének megszerkesztésével Fazekas Sándort és a tanári kart kérték föl. Fezekas Sándor, a tanfolyam igazgatója szólt a tanfolyam eddigi müködéséről. Tudomásul vették. Mire az ülés véget ért.

— **Vasutasok községi és utadója.** A kereskedelmi miniszter az összes vármegyék, ön-, álló törvényhatósági joggal felruházott városok Budapest fő- és székváros közönségéhez a minap körrendeletet intézett abból az alkalomból, hogy a közigazgatási hatóságok az államvasutak alkalmazottjaira a községi és utiadót kirójják s tőlük azt be is szedik. Figyelmezteti a miniszter az összes hatóságokat, hogy az államvasutak alkalmazottainak biztositott adómentessége épségben tartásának árdekében kellően őrködjék annyival is inkább, mert az 1893. évi IV. t.-cz. 15. § a alapján az összes állami alkalmazottak — tehát a magyar államvasutak alkalmazottjai is — a fizetésre, valamint a nyugdijra és ellátásra kivetett állami adó után törvényhatósági vagy községi adó és utiadó fizetése alól föl-mentvék, sőt az 1890. évi I. t.-cz. 25 §-án alapuló három kézi napszám teljesitésére vagy megváltására sem kötelezhetők. Ezzel a miniszteri rendelettel, mely különben csak a törvény szigoru végrehajtására utasitja a törvényhatóságokat, egy anomalia szünt meg

— **Felolvasás a növénytermelésről.** Kerpely Kálmán a gazdasági tanintézet tanára szombaton délután 5 órakor igen érdekes és közhasznu felolvasást tartott a gazdasági tanintézet nagytermében. A hallgatóság a nagy termet zsufolásig megtöltte s a felolvasáson igen nagy számban jelentek meg a gazdaközönség köréből. Kerpely Kálmán a kenderről és a czirokról s különösen ezek értékesitési módjáról tartott igen érdekes felolvasást. A gazdaközönségnek különösen figyelmébe ajánlja a Newman-féle kender-kikészitési eljárást, amelyet gyakorlatban is bemutat, ugyanesak bemutatja gyakorlatban a czirokhántoló készüléket is. Az előadás során figyelmezteti a gazdaközönséget, ha Debreczen és környékén 500 hold kender termelésre vállalkozókat össze lehet hozni, akkor meg van a lehetőség arra nézve, hogy ezt a kenderáztatót itt Debreczenben fel lehessen állitani. — Később ösmertette mind a két növénynek a legkülönbözőbb termelési módok mellett való jövedelmi képességét. Az előadást a gazdaközönség élvezettel hallgatta s az előadásért a felolvasót megéljenezte.

— **A Zion debr. betegsegélyző egylet közgyülése.** A Zion debr. betegs. egylet rendes évi közgyülését f. hó 24-én délután tartotta meg a Fróhner-szálló éttermében. Mintegy 100 rendes és pártoló tag gyült vala egybe, midőn Weisz Sándor elnök az ülést a nagy számmal egybegyült tagok üdvözlésével nyitotta meg, mely után felolvasásra került az 1894. évi ügykezelésről szóló jelentés és zárszámadás. Ezeknek érdekes és tanulságos adatait más alkalommal lesz szerencsénk bővebben ismertetni, ezuttal csak a közgyülés lefolyásáról referálunk. — A csaknem 1300 frt vagyonszaporodást feltüntető zárszámadásra a közgyülés — a számvizsgálók jelentésének meghallgatása után — megadta a felmentvényt, köszönetet szavazván az elnöknek, pénztárnoknak, ellenőrnek s az összes tisztviselőknek párját ritkitó buzgalmukért és sikerdus müködésükért. — Azután nagy örömmel és lelkesedéssel fogadtatott a választmány azon előterjesztése, hogy főtisztelendő Krausz Vilmos főrabki, Reichmann Ármin hitközségi elnök és Stern József urak tiszteletbeli tagokká választassanak. Az előterjesztés szépen kiemeli azon kiváló érdemeket, melyeket nevezett 3 férfiu, részint az egylet, részint a hitközség javának előmozditása körül szerzett. A megválasztott tiszteletbeli tagok megéljenzése után élénk és hosszas vitát keltett a 3-ik orvosi állás rendszeresitésének kérdése, melynek befejezése után kitünt, hogy a 3-ik orvost az egyleti tagoknak csak egy csekély töredéke kivánta, mert az állás rendszeresitése ellen 55, mellette pedig csak 26 szavazat adatott be. A tárgysorozat hátralevő pontjainak gyors elintézése után az elnök éljenzése közben az ülés berekesztetett. — Este 8 órakor az egyleti tagok feleségestől gyültek egybe társas vacsorára a Frohnerben. A nagy terem megtelt vendégekkel. Csakhamar küldöttséget menesztettek a megválasztott tiszteletbeli tagokhoz, őket a társaságban való megjelenésre fölkérendő. Elsőnek Stern József jelent meg. Weisz Sándor elnök ur meleg szavakban üdvözölte, kiemelvén, hogy az egylet iránta való hálájának akart kifejezést adni, midőn őt tiszteletbeli taggá választotta. Stern József meghatottan fogadta a megtiszteltetést, örömére szolgál, ugymond, hogy az általa ápolt és dédelgetett csecsemő szépen gyarapodik s ha meg is szünt ápolója, nevelője lenni, fejlődését, erősbödését mindig jóakaró figyelemmel kiséri és fogja kisérni ezentul is, mert az apaságra ő is formál jogot. Azután megérkezett főtiszt. Krausz Vilmos főrabbi ur is, kit szintén Weisz Sándor elnök üdvözölt. főrabbi ur ékes magyar beszédben köszönte meg a sze-

vinte elölegezett bizalmat s Isten áldását kérte a nemes czélu egyletre. Reichmann Armin ur nem lévén a városban, nem jelenhetett meg. Majd megindult a felköszöntők hosszu sora, éltetvén az elnököket, tisztviselőket a tiszteletbeli tagokat, az orvosokat stb. A főrabbi ur szivhez szóló beszédére gyüjtést eszközöltek a hosszu, kemény tél miatt sokat szenvedő szegényeknek. Az egybegyült tekintélyes összeg Rosenthal Dániel hitközségi gondnok urnak adatott át a szegény közt leendő kiosztás végett. A társaság Magyari zenekara mellett kedélyesen mulatott éjfélutánig.

— **A „debreczeni polgári-kör"** folyó évi márczius hó 10-én azaz vasárnap délután 3 órakor saját helyiségében évi rendes közgyülést tart, melyre a kör t. tagjai ezuton is meghivatnak. Tárgy: 1. Évi jelentés. 2. Számvizsgáló bizotság jelentése, 3. 1895. évi költségelőirányzat, 4. Könyvtári bizottság jelentése, 5. Ügyészi jelentés, 6. Inditványok, 7. Tisztujitás.

— **Mozgalom a mezőőri intézmény ellen.** A gazdasági és intéző bizottság Király Gyula tanácsnok elnöklete alatt tegnap foglalkozott a gazdáknak ama kérvényével, hogy a a mezörendőrségről és mezőgazdaságról szóló törvény mezőőrökre vonatkozó részében, miután az nem felel meg, a mi helyi viszonyainknak, más alkalmatosabb és kevesebb kiadást igényló módon hajtassék végre, például a mostani mezö birtokosok és lovas mezőrendőrök számának szaporitásával. A bizottság maga is abban a véleményben van, hogy mivel a vagyonbiztonság a jelenlegi viszonyok mellett is kellőleg meg van védve Debreczen határán, — teljesen elég volna téve a törvény intentióinak, ha a mezőbiztosok és lovasrendőrök megfelelőleg szaporittatnának. Ez a személy-szaporitás holdanként évi 10 krral terhelné a birtokosokat, ugy azonban, hogy ezen kötelezettség e 100 holdnál nagyobb birtokok tulajdonosaira is kiterjedne. A bizottság ilyen irányban tesz tehát javaslatot a tanácsnak. Indokolásában szintén szintén rámutat Debreczen különleges viszonyaira. — A debreczeni birtokok egészen más természetüek, mint az olyan határok, melyeken nyomásos rendszer áll fenn. Debreczenben nincsenek tulságosan elaprózva a birtokok; azok legtöbbjén állandóan kinn lakik a tanyás, a feles szántó vagy a bérlő, a kik ellenőrzik a kártételeket, felügyelnek a birtokra; a határokat pedig általában árkok jelölik, különösen a polgári tanyákkal megrakott pusztákon. — De sok tekintetben hasonló viszonyok vannak az ondódi és ujosztásu földeken, melyeknek tulajdonosai a birtok őrzése és felügyelete czéljából szervezett testületeket képeznek.

— **Jégünnepély.** A „Margit" fürdő jégpálya tegnap igen élénk volt. Nagyban készült a jégünnepélyre a közönség, hogy egy kellemes, napot szerezhessen magának a jégpályán. A jégünnepély versenyekkel vette kezdetét, utána következett álarczos menet, tánez s végül az ünnepély legszebb és legkiemelkedőbb része a lampion menet A versenyekben értékesebb dijat nyertek, Erdélyi János, Tárnok Dezső Gévay Béla, Laszgallner Oszkár, Dienes Kálmán. Egy remek kivitelü selyem zsebkendőtártót a bizottság a legszebben korcsolyázó hölgynek: Báró Máchik Irénnek itélt oda, melyet Szikszay Gyula nyujtott át a nyertes urnőnek. A legérdekesebb volt a lampion menet. Mindegyik korcsolyázó lampionna kezében járta be a jégpályát. Igen szép látványt nyujtott a sok szines lampion, s ezt még szebbé tette a villanyos reflektorok szétvetődő fénye.

* **A jog- és pénzügyi bizottság** szerdán d. u. 3 órakor ülést tart. Folyó ügyek kerülnek tárgyalás alá.

— **A tornaegylet versenyei.** Tornaegyletünk dr. Kenézy Gyula elnöklete alatt egész csöndben, de szép eredménynyel folytatja müködését. Nemcsak a főiskolai felsőbb tanuló ifjuság, de az önállók csoportjának tagjai közül is többen részt vesznek azon a háziversenyen, melyet az egylet f. évi márczsus hó első felében a főiskolai tornateremben fog megtartatni. Erre a begyakorlásokat Tóth Mihály tornatanár vezetése alatt már megkezdették s hetenként háromszor, Hétfőn, Szerdán és Szombaton délután 6 órától ½8 óráig szoktak e czélból ott összejönni. A napokban pedig az egylet választmányi tagjai tartottak ülést, a melyen megbeszélték, hogy az idén tartandó gyalogverseny végpontjául vagy Nagyváradot, vagy Tisza-Füredet fogják kitüzni. A verseny áldozó csütörtökön tartják meg s akik benne részt óhajtanak venni, neveiket márczius hó 1-ig felirathatják a tornateremben e czélra kitett ivre. Azontul megkezdődnek a triningek melyeken orvosi vizsgálat szempontjából minden versenyző részt venni tartozik. Ugyanezen választmányi ülésen, miután a régi verseny és házszabályok elvesztek Tóth Mihály tornatanár ezuttal uj szabályokat dolgozott ki, melyeket a választmány ideiglenesen elfogadott. Dr. Nagy Kálmán, dr. Márton Kálmán és Tóth Mihály uj alapszabályokat dolgoztak ki az egylet számára, melyek a legközelebbi választmányi ülésen jönnek revizió alá.

* **Ideiglenes városháza** A tanács mai ülésében, a városi hivatalok ideiglenes elhelyezésének kérdését tárgyalta. Ha sikerre vezet az első takarékpénztárral kezdett alkudozás, a hivatalok egy részét a városháza épitése tartamára, a „Hungária" nevü bérházba költöztetik Másik részének pedig a régi róm kath. fiuiskolában helyezik el. A közlevéltárnak is a Hungáriában szemeltek ki helyiséget, de csak az 1872-dik évtől való iratokat szállitják oda; mig a régebbieket ládákba csomagolva a Komáromi ház boltives földszintjén helyezik el; ugyanott fogják őrizni a magánlevéltárt is.

— **Vigyázatlan kocsis.** Rosenberg Albert, özvegye és fia czég butorszállitó kocsival neki hajtatott a főposta előtti állónak és egy fát kitöretett.

— **Halálozás.** Ifj. Csanak Józsefné, sz. Lucich Margit urhölgyet társas életünk kiváló tagját, megrendítő csapás érte. Éles atyja, Lucich Géza, a pozsonyi főreáliskola tudós tanára, ma reggel váratlanul elhunyt. A mélyen megszomorodott család találjon némi enyhületet amaz általános részvétben, mely legszélesebb köreiben nyilvánul.

— **Öngyilkosság?** Özv. Szabó Jánosné Tiszai Erzsébet nevü 65 éves öreg asszonyt ma reggel 7 órakor nagyujutezai lakásán felakasztva találták. A lakásán talált levél szerint öngyilkosságot követett el. De miután ez a levél a irva sincs s egyébként is gyanura is ad okot, a helyszini szemle lesz hivatva constatálni vajjon tényleg öngyilkosság, vagy gyilkosság forog-e fenn?

* **Az ártézi kut jövője.** Zsigmondy Béla mielőbb igyekszik megfelelni abbeli kötelezettségének, hogy ha már ugró-kutat nem tudott csinálni Debreczennek, jó- és hóvizü szivattyukuttá alakitsa át a 835 méteres vassal bélelt lyukat ott a nagytemplom előtt. Szerszámai melyekkel a vascsövet a legjobb vizet adó rétegben keresztül furja és az átalakitást eszközli, már ma megérkeztek, munkavezetőjével együtt s mihelyt a város napszámosokat rendel ki, hozzáfog a munkához.

— **Részeg asszony.** Kilencz itczés a gyomrom — tizedikkel megtolom, — dalolá Krecsák Györgyné tegnap délután. De a tizedik itcze már megszéditette kilenczhez szokott fejét és a kenyér piaczon felbukott. Ott feküdt nyugodtan, nem törődött sem magával, sem az egész világgal csendes, boldog álmodozás között. Délután 4 és 5 óra közt volt az idő, mikor ekképen megtalálta egy rendőr, aki szépen megkérte, hogy tessék haza sétálni mert rendnek muszáj lenni. De Krecsákné asszonynak nem tetszett, hogy őt háborgatni, merészelik. Megeresztе nyelvének kerekeit, hogy egy ilyen olyan betyár gazember „löndér" neki ugyan nem parancsolgat Mert ő ám az ur a saját házánál — a kenyérpiaczon. Addig-addig járt a nyelve, hogy a galambepéjü rendőr türelmének fonala is elszakadt, és immár nem saját házába, de a város házára sétálást ajánlotta a derék asszonyság figyelmébe. Nagy nehezen sikerült is neki többed magával bevinni a már lábára állani nem tudó, de még mindig kerepelő Krecsáknét, aki sehogy sem akart kibékülni a dolgok ilyetén folyásával, s kiszabadulva a rendőrök nem épen ölelő karjaiból őket is, meg a szives házi gazdának ajánlkozó kulcsárt is, meg vendégtársuöit akik közzül egyet — Szabó Sárit ugy ütött képen, hogy még most is kék a szeme alja.

— **Talált tárgyak.** Tokai József és Szabó László hbagosi lakosok a derecskei országuton Mike Pércs és Sáránd közötti ut mentén levő árokban egy, állitólag kutcsinálásához használt öntött vaskereket és egy acéltengelyü tekerő hengert. Beszállitották a „Csillagos" csárdába, s e fáradságukért szeretnének 1—1 forintot kapni.

x **Egy népszer.** A „Moll-féle franczia borszesz és só" által a betegeknek egy ép oly gyógy hatásu, mint első szer nyujtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasitással együtt 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállitó által, Bécs, Tachlauben. 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készitmény kérendő az ő gyárjelvényével és aláirásával.

Táviratok.

A szabadelvü párt megerősödése.

Budapest, február 25. (A Debr. Ell. eredeti távirata. Érkezett d. u. 3 órakor.) Politikai körökben erősen tartja magát az a hir, hogy az egyházpolitikai javaslatok tárgyalásának kezdetén a szabadelvü pártból gróf Szapáry Gyulával élükön kilépett képviselők ismét visszatérnek a szabadelvü anyapárthoz.

A függetlenségi és 48-as párt bomlása.

Budapest, február 25. (A D. E. ered. táv. Érk. d. u. 3 ó. 15 p.) A függetlenségi és 48-as anyapártból, mely a reakcziónárius elemeket tartotta magában, ujabban Batogh János és Putnoky Mór kiléptek. Az ugronisták (anyapárt) elnöknek Szederkényi Nándort, alelnöknek Hoitsy Pált választják meg.

Magyar püspök osztrák antiszemita.

Budapest, február 25. (*A Debr. Ell.* ered távirata. Érk d. u. 3 ó. 20 p.) Steiner Fülöp székesfehérvári püspök az osztrák antiszemita szoczialisták memorandumát Rómába vitte a pápához. Emiatt, valószinü, hogy a herczeprimás erősen meg fogja feddeni a szoczialista főpapot.

Vilmos császár Bécsben.

Budapest, febr. 25. (A D. E. saját tudósit. Érkezett d. u. 3 ó. 30 p.-kor.) Vilmos császár ma délután érkezik Bécsbe Albrecht főherczeg temetésére.

Honolulu királynője elitélve.

Budapest, február 25. (A *D. E.* ered. táv. Érk. d. u. 3. ó. 20 p.) Honolulu királynőjét: Lilinokalanit a londoni törvényszék öt évi fogságra itélte.

Eltünt hajó.

Budapest, február 23. (A *Debr. Ell.* er. táv, Erk. d. u. 4. ó.) Hamburglól érkezett távirat szeriut a „Kingdom" személyszállitó gőzös néhány hete eltünt; szerencsétlenségtől tartanak.

A beduinok lázadása.

Budapest, február 25. (*A Debr. Ell.* ered. távirata. Érk. d. u. 3 ó. 40 p.-kor.) Bombayban a beduinok föllázadtak és bevettek Mastadot. A marokkói szultán egyik várába menekült.

Elnöki jelentés

a debreczeni országos tanszerkiállitás 1895. február 23-án tartott zárógyülésén

Országos tanszerkiállitásunknak záró-gyülésére jöttünk ezen alkalommal össze, hogy befejezzük a munkát, melynek csirája körülbelül éppen két évvel ezelőtt a Gönczy-egyesület központi bizottságának ülésén fogamzott meg, mely 1893. október 30-ika óta határozott a akot öltve magára, mind szélesebb és szélesebb körben terjedett s végre országos jelleggel ruháztatván föl, a hazai tanügy történetében minden körülmények között nyomokat hagyó mozgalommá fejlődött.

Igénytelen személyemet városunk tanügyi társadalmának soha eléggé meg nem hálálható bizalma a mozgalom egyik vezetőjévé állitott oda, s nekem jutott mindig a szerencse, hogy jelentéseket tegyek ügyünk állásáról az érdeklődő nagyközönség s közelebb a tanszerkiállitást rendező nagybizottság előtt.

Három nagyobb jelentést tettem eddig. Az elsőt akkor, mikor leérkezvén az országos tanszerkiállitás tarthatását engedélyező miniszteri leirat, 1894. április 28-án mint az előkészitő bizottság elnöke, beszámoltam ezen bizottság eddigi működésével. A másodikat a tanszerkiállitás berekesztése alkalmával, szeptember 2-án. A harmadikat azon 86 lapra terjedő füzetben, melyben tanszerkiállitásunk történeti ismertetését irtam meg. S most teszem negyedik és egyszersmind utolsó elnöki jelentésemet, hogy azután adjuk át a mult emlékezetének azt, a mi a maga jelenében a jövőnek akart hasznos és tanulságos szolgálatot tenni.

A vándornak, ha hosszu és fáradságos utazás után, meredély csucsok között s szédítő mélységek fölött haladva, elér a bérczi tetőre, hová törekedett, jól esik egy bucsupillantást vetni az általa megfutott utra, s az esti napsugár fényében fürödve, összeszedi emlékeit, összegezi benyomásait s csak arra gondolva, a mi öt utazásában gyönyörködtette, e feledi fáradalmait.

Én azt hiszem, ilyenformán vagyunk mi mindnyájan, kik ezen tanszerkiállitás összehozásában, rendezésében s összes ügyei lebonyolitásában több-kevesebb munkára voltunk hivatva.

Itt állunk a végponton, s jóleső megnyugvással tekintünk vissza végzett munkánkra, jó lelkiismerettel összegezzük utolsó jelenteni valóinkat.

Feladatom egyszerü s könnyen teljesithető. Arról kell beszámolnom a mélyen tisztelt közgyü és előtt, hogy az országos tanszerkiállitásnak 1894. szeptember 2-án történt ünnyélyes bezárása után e mai napig mit végeztünk mi képen bonyolitottuk le a tanszerkiállitás összes ügyeit.

*

Tudjuk mindannyian, kik irt vagyunk, hogy országos tanszerkiállitásunk három iskolai épületben, a kereskedelmi akadémiában, az evang. reformált fő kolában s a felső gazdasági intézetben talált otthonra s olyan időben zárult, mikor ezen intézetek közül a két elsőben a tanév elején a beiratkozások már megkezdődtek. Főfontosságu teendő volt tehát, a kiállitott tárgyak rengeteg tömegének a lehető legrövidebb idő alatt való becsomagoltatása, vasuton haza szállittatása. És a főiskolában egy termet kivéve a tanszerkiállitás bezárása után három nappal, a kereskedelmi akadémiában öthat nappal, s a gazdasági intézetben pedig talán két nappal minden helyet kiürített s az illetékes iskolai hatóságok rendelkezésére visszabocsátott a mi hatalmas munkaerővel megáldott titkárunk.

A kiállitókhoz visszaküldött csomagok ügyében 11 reklamáczió érkezett be hozzánk, melyek, mindenikét békés uton intéztük el; valamint igy intéztünk el nehány más felszólalást, melyet például a tulnagynak tartott tér, vagy katalogusi közlésdij lejebb szállitása ügyében intéztek hozzánk.

Kiállitási irodánk szeptember 2. óta is csaknem folytonosan működésben volt, a mit bizonyit a később elmondandókon kivül azon adat is, hogy mig az általam elküldött levelek száma a tanszerkiállitás berekesztéséig 1806-ra ment, azóta ez a szám 2496-ra emelkedett fel, tehát 690 levelet irt meg és küldött el.

A tanszerkiállitás rendező nagybizottsága a kiállitás berekesztése után még egy gyülést tartott, 1894. november 30-án, melyet megelőzött az elnöki bizottságnak 1894. október 9-én tartott ülése. Ez utóbbi ülés javaslatai alapján határozott a rendező nagybizottsági ülés a tanszerkiállitás még el nem intézhetett ügyei miként leendő lebonyolitása fölött, nevezetesen számvizsgáló bizottságot küldött ki, megállapitotta a kitüntetési oklevelek alakját, szövegét, elhatározta, hogy a tanszerkiállitás összes okmányai, jegyzőkönyvei, a bejelentési ivek, levelek s az összes nyomtatványok 1—1 példánya, a Gönczy-egyesület könyvtárában, illetve a tanszerkiállitás kapcsán megalapitott hajdumegyei tanszermuzeumban helyeztessenek el. Határozott továbbá a jury 1894. augusztus hó 25-én tartott nagygyülése jegyzőkönyvének 11. pontja alapján abban, hogy a kiváló érdemü kiállitók, vagy a kiállitás rendezése körül buzgólkodó egyének közül, kiknek küldessék köszönő okirat s kik tüntettessenek ki a tanszerkiállitáson való buzgó s kiváló elismerést érdemlő müködésökért külön köszönő oklevelekkel is; valamint a mi méltóságos és főtiszteletlendő nagybizottsági elnökünk Dr. Wolaffka Nándor vál. püspök ur nagybecsü ajánlatára, mint a ki a kiállitási költségek fedezését magára vállalta, határozatba ment még egy füzet kiadása is, mely a tanszerkiállitás egész történetét, lefolyását s eredményeit tüntesse elő.

Ezen közgyülési határozatok alapján dolgozott már az utolsó hónapokban a kiállitási iroda s az intéző és biráló szakosztályok elnöksége, mint a kikre várt, egészen természetesen mindezen ügyek lebonyolitása.

Miután a tanügyi magas kormány megküldte ugy az első, mint a másodosztályu állami érmek, az előbbiek közül egyet, egyet a biráló és intéző szakosztályok elnökeinek, s a másod osztályuak közül egyet a kiállitási titkárnak rendelvén adatni, a mivel magyarázatát adta a jury államilag kiküldött tagjai azon intézkedésének, melyet a jury jutalomosztó gyülésen az által tettek három érmek visszatartva, kijelentették, hogy azoknak hova itéléséről ők fognak a vallás- és közoktatásügyi magyar kir. miniszterium elé terjeszteni, — miután mondtam megérkeztek az érmek s Budapesten Rösner Károly Lajos müintézetében elkészültek a mi kitüntetési összes okleveleink is: ezeknek kiállitásáról, aláiratásáról, s szétküldéséről kellett már gondoskodnunk.

Hogy mit jelent ez a munka, szolgáljanak arra nézve felvilágositásul a következő adatok. Szétküldöttünk s illetőleg itt most a debreczeni kitüntetteknek kiosztogatunk:

1.	Állami érmet (I. o.)	18-at
2.	Állami érmet (II. o.)	29-et
3.	Diszoklevelet	10-et
4.	Aranyoklevelet	26-ot
5.	Ezüstoklevelet	40-et
6.	Bronz oklevelet	50-et
8	Köszönő oklevelet	40-et
8.	Emlékoklevelet	579 et
9.	Köszönő iratot	143-at
	összesen	935 öt

Ezen számadatokhoz némi magyarázatot kell adnom.

(Folyt. köv.)

„Soha — örökké.“

Irta: **Pákozdy András.**

Hivott, mosolygott, rontott az a szeliden fénylő szem, a másik meg haragosan czikázott: vissza balga! vissza, lábod alatt ezernyi ezer hegynek a mélysége.

Küzdött, harczolt egymással a két szem, ha külön kérdezgette valaki őket, együtt meg ha nézte, nem látott belő ük mást, mint a büvösvi lanyfényt, mely minden szép asszony szeméből áramlik mindig, szakadatlanul.

Csodálatos asszony is volt Erdélyi Pál grófné, ha egy férfi beszélt vele egy óráig, az azzal a boldog tudattal távozott, hogy a vidék legszebb asszonyának szive másért sem dobog, csak ő érte, legalább azt lehetett kiolvasni szeméből, a melyik beszéd közben oly szeliden hivón, csábitóan nézett, mosolygott rá veszedelmes bübájával, mely ugy közülhálózta eszét, szivét, lelkét, hogy annak sürü szálaitól nem látta meg azt a másikat, a melyből pedig azt olvashatta volna ki: ostoba mit fut a szivárvány-hid után, hogy rajta keresztül elérd a paradicsomi boldogságot, hát nem tudod, hogy az csak csal, de czélhoz nem juttat. És csakugyan később mindig lett alkalma az illetőnek meggyőződni róla, hogy egy szépséges tündér asszony szive, a milyen Kende Gizella, Erdélyi Pál gróf neje is volt, képes ugy is dobogni, a nélkül, hogy minden dobbanása egy csók, egy szere mi édes suttogás lenne ahhoz, kinek képét a zsarnok szív ott rejtegeti legtitkosabb mélyében, melybe ha látni lehetne, mily sok dolog máskép történt volna a világon, elkezdve attól az időtől, mikor a bibliában az első pár ember valóvá tette azt az isten-igéjét, melynél magasztosabb nem lehet a világon s melyet ugy hivnak, hogy szerelmi csók; vagy mikor a modern nézet szülte ős-ember először jutott a maga te jes prózaiságának sivatagában arra a meggyőződésre, hogy lehet és van is édesebb valami a legédesebb gyümölcsnél s a valamit megtalálja, mikor az ő bajainak megosztója átöle ve vihartépte arczát, odaleheli rá a csodás balzsamként ható édes csókot — el addig az időig, máig, mikor még most is ott vagyunk, hogy egy szép asszony csókjáért elvesztenők nem csak a paradicsomot, de lelkünk üdvét, a túlvilág boldogságát, hogy felcseréljük az örök kinszenvedéssel, csak ott érezzük arczunkon annak a csóknak édes illatát, emlékét.

Csodálatos asszony volt, kiről azt mondták, hogy soha nem szeretett senkit, a kiért pedig futott mindenki, hogy egy nyájas szócskát, egy szempillantást ruhája fodrának egy akaratlan érintését magáénak vallhassa.

Mulatott, csapongott, mint a lepke, mely virágról virágra száll, kaczagott és kegyetlen volt, hogy összetört akaratlanul oly sok szivet. De nem tehetek róla, hisz azt mondták, hogy nem tudok s nem fog megtanulni szeretni soha, soha . . .

Csodálatos, egy asszony a ki nem tud szeretni. Virágos kert virág nélkül, nyári mennybolt csillag nélkül, olyan az asszony szerelem nélkül.

Hol vagy hát bölcs, hogy megfejtsed e talányt, egy szív, mely nem tanult, nem tud szeretni, melynek átka van, hogy ne tudja meg azt az édes, mámoritó, istenáldotta érzelmet a szerelmet, soha, soha . . . Mi átok sulya nehezedik rá a szivre, hogy ne legyen tovább szív, az érző, a meleg, a szenvedélyes szív, csak egy hideg kődarab, mely, mint robotra rendelt rab, végzi egyhangu munkáját, csak dobog a puszta létért, hogy vége ne szakadjon idő előtt a nyomorult, hitvány életnek, mely mint egy kristályszobor diszeleg, érzéketlen hideg meleg iránt, dobogjon csak a puszta természeti kényszerüségből, de magának nevét tudja felvésni táblájára annak, ki minden dobbanáskor megjelenik belsejében s biztatja, hogy ne csüggedtj csak dobogj, dobogj te kis, szív hisz érettem dobogsz . . . .

Legyen a szív rabja egy kinos átoknak, mely örül, ha munkájától szabadul, mely nem tudja, hogy van hozzá sok oly' hasonló, mely meg is hasad, s ő csak szétporlik mint a vihar, időmorzsolta szirt, hisz' ő nem érez semmit, örömet, fájdalmat soha, soha . . . szétporlik nyomtalanul, porszemecskéit felkapja a kósza szellő elhordja, félre messze, messze, hogy még emléke is vesszen el, hogy ne tudjon senki olyan szivről, mely nem tudott szeretni soha, soha; mely csak egyet tudott, hogy neki dobogni kell azért, hogy kinozza azt, kinek keblében van, ki százszor is megkérdi töle, hogy mikor szünik már meg, s ő dobogja vissza tompán, szomoruu, kétségbeejtőn: soha, soha . . .

Erdélyi Pál grófné nagy gondban van, hogy kiket hivjon meg estélyére, hisz ő egyformán szeret vagy nem szeret, a hogy tetszik mindenkit. Neki a szive nem diktál semmit'

csak az esze, az a rideg, mindig számító ész. Lehet; hogy mikor esze valakit tanácsol, szive, — ha tudná — azt dobogná ellene: ne, ne, mindenkit, csak ezt ne, hisz ezt gyülölöm, ezt megvetem, kész lezek megtagadni a szolgálatot. Lehet, hogy azt is mondaná még: ne, ne, hivd ezt, hisz ezt szeretem, ezért dobogok, ne hivd, mert ha látom, meghasadok utána. — Az ész pedig diktálja ridegen: ez ugyan kiállhatatlan, — morózus vén a ki csak dörmögni tud, de meg kell hivnod, mert magas állásu vagy hires tudós; azt a másikat is meg kell hivnod, a ki olyan csinos, szép, daliás alak, a kiért, ha tudna, az én halálos ellenségem, az a te kőszived, meg is hasadna, mert kerülnöd kell minden gyanut, még azt hiszik, hogy csak azért nem hivtad meg, mert félsz hogy szerelme hevével felolvasztja a te jégszivedet s még betanulod őt szeretni, pedig az neked nem szabad, neked először arra kell kényszeriteni a te kőszivedet, hogy uradat szeresd, kinek örök hüséget esküvél mennyei üdvödre.

És a kezet kényszeriti az ész, hogy irja meg a meghivót Harkay Leonnak is, hisz ő is el lehet ott a többi nagy urak között, a szivnek mindegy, az észnek meg jó, s a szép asszonynak még jobb ás leginkább közönyös hogy egy frakkal több lesz báltermében vagy kevesebb.

Igaz ugyan, hogy az a Harkay Leon néha már furcsa dolgokat emlegetett előtte, de azokat az ész mindig kivetette még emlékéből is, mert mit érdekli őt azt olyan nyilatkozat, hogy valaki épen az kinek ő feltétlen ura, parancsolója, szereti s képes érte szembeszállni nem a pap áldásával de egy éggel is, mely papokkal van telve s azok mind az ő lelki üdve felett őrködnek. Ez az észt nem érdekli, a sziv pedig? Az egy cseppel sem dobogott hangosabban vagy sebessebben még arra a szóra sem, hogy hagyja el urát, vállon el tőle s legyen az övé, ha kell, bárhol a kerek világon. Ez ellen csak az ész protestált. A szép asszony pedig csak mosolygott anélkül, hogy arczába kergette volna a vért a vakmerő kérés, miért is, hisz ő nem szeret senkit, nem tud szeretni, a mi a sziv dolga volna s nem fog tán tudni soha, soha... Ki tudja!?

* * *

A négyesre beharangoztak. Kiki ott állott tánczosával helyén, Leon mint rendező, a ház asszonyával. Az egyes figurák között elég idő maradt beszélgetésre is, ugy egy pár röviden odavetett a tánczi hevétől is megszaggatott szóval.

Harkay Leon fiatal, hzrmincz év körüli férfi, igazi Herkules alak, erő és gyöngédség, lobbanékony, szilaj, de ha kell, a komoly lélek vegyülékével. Fényes tehetsége, — sokoldalusága fényes jövőt jósoltak számára a magasabb körökben ugy, melynek egyik legkedveltebb alakja, mint a komoly politikusok clubbjában, hol nem pusztán elegáns kártya játékaval vivta ki magának a matador tisztét, mindkét helyen fényes polcz igérkezett számára melyet csak kivánni lehetne félve, de megvárni sőt követelni tán vakmerőség.

A szép grófné nagy psychologus volt, ugy olvasott azs emberek szeméből, mint nyitott könyvből, bámulatos jártassággal illetve ismerettel másoknak sziverejtekeiben is, ő magának nem ösmeri egyáltalán szivét vagy kit magát a természet oly felesleges fényüzéssel, mint egy érző sziv, nem is ruházott fel.

— No Leon — szólt tánczosához — hogy tetszik, most alkalom van reá, folytatjuk az elkezdett harczot, melyet a multkor, maga provocált, de a mely elől oly szépen meg is hátrált (de ne nézzen oly csodálatosan reám.)

(Folyt. köv)

A kis lutri huzásai.

— Február 23 —

Bécs:	28	7	1	39	89
Grácz:	76	70	15	33	4
Temesvár:	12	53	40	46	67

Debreczeni városi szinház.

Idénybérlet 116. szám. Páros bérletben.

Ma Hétfőn 1895. február hó 25-én

FAUST.

Opera 5 felvonásban. Irta: Gounod.

Holnap Kedden, febr. 26-án.

Páratlan bérletben.

BOLONDOK HÁZA.

Bohózat 3 felvonásban Irta Laufs és Jacobi Forditotta Fáy Béla. (Rendező Péchy Kálmán.)

HETI MÜSOR:

Szerda febr. 27. Daniseffek, szinmü 4 felv., irta Dumas. Bérletszám 118. Rendező Péchy.

Csütörtök február 28 Ödik pont. Irta Megyeri. operett. 3 felv. Bérletszám 119 Rendező: Tiszay D.

Péntek, márczius 1. Viola. Irta: Szigligeti népsz., 5 felv. Bérletszünet. Rendező Bács.

Szombat, márczius 2. Bányamester Irta: Zeller. népsz., 3 felv. Bérletszám 120. Rendező: Tiszay D.

Vasárnap, márczius 3. Két pisztoly. Irta. Szigligeti. operett 3 felv. Bérletszám 121. Rendező: Bács.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos.**

Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és szineseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb. postabér és vámmentesen a házhoz szállitva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. k. udvari szállitó) **selyemgyara Zürichben.** Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (1)

A nagymosás napja

nem rémes nap többé!

A szab.

szerecsen-szappan

használatával **100 drb fehérnemüt** moshatunk fel nap alatt teljesen tisztára és szépre. **A fehérnamü még egyszer annyi ideig eltart,** mint **más szappan használatánál.**

A szab.

szerecsen-szappan

használatánál a **fehérnemü csak egyszer** lesz mosva az eddigi háromszori helyett. **Nem szükséges kefével mosni vagy az ártalmas fehéritő-port** használni. **Megtakaritás ido-, tüz- [illegible] és munka-eröben. — Tökéletes árta matlanságáról bizonyitványt adott dr. Jolles Adolf cs. kir. törvényszéki szakértő.**

Kapható minden nagyobb füszer- és vegyeskereskedésben, valamint **az I. bécsi fogyasztási egyletnél és az I. bécsi háziasszonyok egyleténél.**

Főraktár: Wien I., Renngasse 6.

35
1895

Árverési hirdetmény.

A debreczeni izr. hitközség előljárósága részéről közhirré tétetik, miszerint a Pásti közön ujonnan épitett és a hitközség tulajdonát képező **husmérő csarnokan** levő 1—6 sz. mészárszékek, esetleg más bolti czélokra is használható helyiségek 1895. évi május 1-től, esetleg julius 1-től 1897. évi május 1-ig, illetve julius 1-ig terjedő 2 évre; a hitközség Szt.-Anna-utczai tanácstermében **folyó 1895. évi február hó 27-én d. u. 3 órakor** a jegyzői hivatalban megtekinthető feltételek mellett tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adatni.

Miről az árverelni óhajtók azzal értesittetnek, hogy a feltételekben megállapitott 100 frt kikiáltási árnak 10%-kát bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1895. február hó 20.

Az előljáróság.

Van szerencsénk a nagyérdemü **hölgyközönség** szives tudomására hozni, miszerint

Göttmann ur

czégünk egyik főnöke

f. hó 25-én Debreczenbe érkezik

és a Bika szálloda

8. számu termébe száll,

magával hozván a tavaszi divat különlegességeit, melyek megtekintésére a nagyérdemü **hölgyközönséget** tisztelettel meghivjuk.

A modellek megtekinthetők **26-án** és **27 én** reggel 9-től 12-ig, délután 2-től 6-ig.

Kiváló tisztelettel

Göttmann és Mérő

angol és franczia női szabók Budapestről.

Reform-füzők

Szabadalm. Ausztria-Magyarországban és Franczia országban.

Ritkaság a maga nemében

Kivágott és szabályozható a csipőnél.

Igen egyszerü a fel- és levételnél, rendkivül kényelmes és ugy a mell. mint az egész felső testrésznek **igen elegáns, keoses és plastikus alakot ad.** Erős csipő összeszoritásánál igen alkalmas, érdekes állapotu nők részére *felülmulhatlan.*

Árak halosonttal: 2.50, 3.25, 4.— frt darabonként.

Landeis Lipót és testvére, Bécs, VI., Wa lgasse 16.

„Vénus crème" **bőrconserváló szer.** Kitünő teljesen **ártalmatlan** cosmeticum kiválólképen hasznos a bőr **zsirfénye** és **érdessége** ellen; **a bőrt vakitó fénynyé varázsolja** a ránczok és redők képződését megakadályozza, s megóvja az arczszin fiatalos friseségét. — A **„Venus créme"** nem tartalmaz semmi **zsirnemü anyagot,**

ezért soha nem avasodik s az év és nap bármely szakában minden ártalom nélkül alkalmazható A t. közönséget érdekében kérjük, hogy **az itt levő védjegyre szigoruan ügyeljen. Ára 2 frt.**

„Eugénie folyópép" **mirtus-virágokból** az arczszin szépitésére s a virágzó, üde arczszin állandó megőrzésére Ugy az arczunak és nyaknak, mint a kéznek és karoknak gyönyörü lágyságot és márványszerü tisztaságot kölcsönöz; a bő minden **érdességét** és foltosságát megszünteti. **Ára 2 frt.**

„Eugenie vörös folyékony arczkenőcs" **teljesen ártalmatlan.** Az ajknak, arczunak és füleknek szép **természetes** rózsaszint kölcsönöz: villamos fény mellett is természetes sziuben tünik fel s **3 napig** is tapadva marad a bőrön.

„Eugenie hintőpor" **fehèr ésrózsaszin oréme szinben„ tartósan észrevétlenül tapad, s a bőrnek természetes lágyságot és üdességet kölcsönöz. Ára 1 frt 20 kr. Pamacsosal együtt 1 frt 20 kr.**

„Trixogen" kitünő hajnövesztőszer; erősiti a hajgyökereket, teljesen megakadályozza a korpaképződést. **Ára 1 frt 60 kr.**

„Nigritine végétale" hajfestő, **fekete és barna.** A haj ezen szerrel festve 6 hétig is megtartja a szinét és teljes lehetetlen a müle es festést a természetes szintől megkülömböztetni. **Ára 3 frt 50 kr.**

Folyékony kaukázusi bajuszpedrő **a bajusz növesztésére és épentartására. A bajusz felsütése nem szükséges, a nélkül is minden bajusznak a kivánt forma adható. Ára 75 kr.**

FŐRAKTÁR DEBRECZEN:

Szent-Királyi Tivadar.
illatszer raktárában.

RAKTÁRAK BUDAPESTEN: Török József gyógyszertára, király-utcza 12. **Neruda Nándor** Kossuth-Lajos-u cza. **Lux** és **Utasi** Muz um körut. **Városi gyógyszertár** Városház tér.

Iparhatóságilag engedélyezett

komoly végkiárulás.

A városháza épitkezése miatt, me y rövid időn bekövetkezik, kényszerülve vagyok üzlethelyiségemből kiköltözni, s emiatt a raktáramon lévő összes árukat

gyári áron alul árusitom el.

Nagyválasztékban kaphatók:

férfi- és gyermek-kalapok.

Férfi- női- és gyermek-czipők.

Férfi-, fiu- és gyermek-csizmák.

Zsebtárczák, tollettek, finom aczél kések.

Szabó- és hajnyiró ollók, finom aczél beretva- és zsebkések, haj, fog- és ruhakefék, fésük. Különféle finom szappanok, parfümök. Finom szemüvegek,

dohány- és szivar-tárczák.

Vállfüzők, bőr-, czérna- és posztókeztyük, nap- és esernyők, valódi **nickl- és talmi óralánczok**, szegedi papucsok, bőr és posztó reggeli-czipők. **Fehér és szines férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és lábravalók.** Nagy himalayi, berlini és fekete terno kendők. agyteritők, paplanok, szőnyegek Csipke jutte, gyapjufüggönyök. Fehér és szines asztalnemüek nagy választékban. **Fekete és szines selyemkendők.**

Női-, férfi- és gyermek harisnyák (karmantyuk). — Mindennemü **kötőpamutok**. Chiffonok, **kreász, czérna, pamutvásznak, kanavász** és zephir. **Női ingek. Női- és gyermek-ruhák.** Fiu és leány felső öltönyök és ezenkivül itt még sok fel nem sorolható czikkek.

Valódi tajtékpipák és szipkák rendkivül leszállitott árakon.

Schönberger Vilmos

Debreczen, városház-épület.

MOLL SEIDLITZ POR.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A **Moll A.-féle Seidlitz-porok** tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, ro zött székrekedés, májbántalom vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak **1 frt** o. é.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL feliratu ónozattal van zárva.

A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési-szer kösz vény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: füzölysavas szikső.)

A mindennapi szájtisztitásnál különösen fontos bármely koru gyermekek, min felnőttek számára; mert e szájviz a fogak további épségét biztositja s egy szersmind óvszer fogfájás ellen. Egy MOLL A. védjegygyel ellátott üveg ára **60 krajczár.**

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktárak: DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rothschnek V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1895.